

Resebrev - maj 2010. På Trinidad & Tobago, en försmak av Karibien!

Maj startade med bunkring, även hos charkuteriet i Paramaribo, och ytterligare ett besök hos vreemdelingen politie för att få nya stämplat i passen och sen kunde vi lämna Surinam. En sista kväll på Ritas Eetkafé tillsammans med alla härliga människor vi mött här och den 4 maj gled vi iväg på det utgående vattnet tillsammans med holländska Sea Beryl. Surinam är ett land som för vår del kunde ha legat var som helst och vi visste ingenting om det innan vi kom hit. Efter tre veckor på plats kan vi konstatera att vi trivts mycket bra här och är glada för att vi gjorde denna oplanerade avstickare. Landet ligger långt utanför orkanbältet och i Domburg har man planer på både en marina och att kunna ta upp båtar på land. Kanske en framtida konkurrent till Trinidads marinor?

En fördel med att ha legat så långt upp i en flod som vi gjort denna gång är att all växtlighet från havet på seaQwest´s underkropp har ramlat loss. Hon gled väldigt fint på vår väg norrut som inte bjöd på den fina medström vi haft tidigare. Vi seglade jämnt med Sea Beryl, 40-fotare som seglat OSTAR fyra gånger och nu nästan avslutat sin jorden runt-segling. Vi fiskade, åter med vårt hemmagjorda drag som består av en bit plastslang och en krok draperad med små gröna remsor av en pensionerad Elin. Detta har tidigare visat sig fungera mycket bra och vi blev inte besvikna denna gång heller. Kapten drog upp en fin dorado (guldmakrill) på hela 8,5 kilo! Vår favoritfisk som smakar mums ute till havs och inte blir sämre när man lägger den på grillen efter att ha kommit fram. *8,5 kilo dorado!*

Det blev en snabb segling och efter bara tre dygn kunde vi fälla ankaret i den stora viken, Man Of War Bay, utanför Charlotteville på Tobagos nordkust. Vilken härlig känsla att äntligen vara tillbaka på turkost badvatten!

Här hade vi hört massor om den besvärliga inkvareringen i stil med att "när man klarat av Tobago har man klarat det värsta" och liknande. Mer fel kunde det inte bli! I lilla Charlotteville tog det ca två minuter att gå upp till polisstationen, där tull och immigration delade lokal, och eftersom vi kom på kontorstid behövde vi inte betala någon övertid utan avgiften för en månads segling här var 50 TTD, dvs 63 svenska kronor. Visst fick vi fylla i flera blanketter men de vänliga tjänstemännen hjälpte oss gärna så hela proceduren gick både snabbt och smidigt.

Vårt första intryck av det lilla samhället var annars "layback". Här stressar ingen och affärsidkarna lämnar glatt sina små butiker för att hämta lunch eller för en pratstund medan kunderna får vänta lite. Nästa kväll skulle det bli konsert i byn och vi gick förstås dit. Ganska snart insåg vi att Bosse och Bertus var de enda männen i publiken. Det var nämligen "Ladies Nite", alltså konsert för byns alla mammor för det var kvällen innan Mors Dag! Och där satt de, uppklädda och med konstfullt arrangerade frisyrier, så fina och bara njöt av musiken.

Lilla Charlotteville

Ladies Nite ja, reagerade du på stavningen? Det är inte fel utan engelskan här har en helt egen form och är inte alldeles lätt att förstå alla gånger. Befolkningen bestod under närmare 200 år av slavar som tagits hit från olika delar av Afrika. Plantageägarna krävde att alla skulle prata engelska men själva var de oftast skottar så dagens Tobagonians pratar en slags skotsks engelska med afrikansk språkbyggnad utan tempus. Ett exempel: "Is she fault dat he lose he watch last week" (It is her fault that he lost his watch last week).

Regnperioden startar här i juni så nu i maj är det mycket torrt i markerna. Tobago är känt för att vara väldigt grönt men detta är den torraste vår man har upplevt på 20-30 år. Något vi såg tydligt när vi en dag åkte in till Scarborough, som ligger på sydsidan. Hit kan man åka buss för 8 TT-dollar (1 TT-dollar är 1,25 SEK) men bussarna går inte så ofta. Istället kan man då ta en privat taxi, dvs. en minibuss som kör samma väg och bara är lite dyrare, 12 TT-dollar. De går så fort de har tillräckligt många passagerare. Oavsett vilket färdssätt man väljer stannar de så snart någon hojtar och vill kliva av eller på. Sträckan är bara ca 3 mil, fågelvägen, men resan tog långt över en timma på denna kuperade ö. Högt upp i bergen på slingrande serpentinvägar och ner till djupa havsvikar med härliga stränder för vi.

Fregattfågel, kallas här för Man Of War-bird

Scarborough är huvudort på ön men gav ett rörigt och bullrigt intryck. Övriga delar av ön är prydliga med välskötta hus och omgivningar. Det märks tydligt att vi inte är i Sydamerika längre, här slängs inte skräp var man står och går. Man är stolt över sin ö och alla arbetar för att leva upp till öns slogan; Grönt, rent och säkert!

Ön är bara 42 km lång och 10 km bred men här finns ett rikt fågelliv, med över 220 olika arter, och en unik flora & fauna. En del av ön utgörs av gammal regnskog med många häftiga vattenfall och här finns gott om platser att dyka på med flera spektakulära rev.

Alldeles bredvid oss ligger Pirate Bay, en vacker vik med en härlig sandstrand och som omges av flera rev.

Här passade vi på att snorkla på ett av reven. Något vi länge hade sett fram emot, men som inte varit att tänka på i de floder vi besökt. Vi blev inte besvikna. Här fanns gott om olika fiskar, av akvarietyp, i mängder av färger och dessutom sjöborrar, snäckor och många olika koraller (det lär finnas över 40 varianter).

Pirate Bay med fina rev att snorkla på

Fast Trinidad och Tobago är ett land kan man som seglare inte röra sig fritt trots att man klarerat in enligt konstens alla regler. För att ytterligare röra till det är Tobago delat i en nordlig och en sydlig del. Det innebär att du skall meddela myndigheten om du flyttar din båt och så snart du byter område skall du klarera ut från det ena och sedan in i det andra.

Vi pratade med killarna på immigrationskontoret och då visade det sig att om man bara berättade om sina planer och bad om det kunde man få ett "permission to bay-hop", vilket vi fick. Nu kunde vi fritt segla längs Tobagos västkust och stanna i de vikar vi önskade innan vi så småningom kom till sydsidan.

Öde strand i Englishman's Bay

Med detta papper ombord lämnade vi Charlotteville efter en vecka, vinkade hejdå till våra seglarvänner och gled sakta västerut. Dagens mål var en vacker vik som vi fått tips om, Englishman's Bay. Det är en djup vik med en ljuvlig sandstrand längst in, som kantas av palmer. Här bor ingen men det finns en liten restaurang och dagtid är det ett populärt utflyktsmål. Nu var det fredag, mulet och hade regnat så stranden låg helt öde.

Vi var alldeles ensamma bortsett från alla fåglar, med en flock pelikaner i spetsen, som hela tiden flög över viken på jakt efter fisk.

Nästa dag bjöd på sol så vi fick en fin morgon med snorkling på revet och lagom till turisterna började anlända till stranden drog vi upp ankaret. Vi rundade Pelican Point, som verkligen gör skäl för namnet, och ankrade vid det lilla samhället Plymouth. Som ni märker har allting engelska namn och det är inte så konstigt. Öarna har varit i fransk, holländsk och framförallt brittisk ägo genom århundraden innan man till slut blev självständiga 1962 och en republik 1976. Viken vi ligger i heter Courtland Bay och har fått sitt namn efter hertigen av Courtland, som en gång fått ön som födelsedagspresent.

Rent allmänt, i de länder vi besökt i Sydamerika, skäms man många gånger över att vara representant för "den vite mannen". Det är helt otroligt vad vi européer härjat runt och hur vi har behandlat andra människor. Vi förväntar oss förstås att mötas med respekt men man kan ju förstå att det finns mycket i historien som satt djupa spår hos de vi möter.

I Plymouth låg vi granne med Turtle Beach, där stora sköldpaddor på kvällarna kommer upp på stranden för att lägga sina ägg. Något vi sett fram emot att få se, men man sa att det börjar först i juni så vi var alldeles för tidigt ute. Ändå hade vi läst att säsongen skulle vara från mars till juni.

På Turtle Beach letade vi efter sköldpaddor

Till slut seglade vi ner till Milford Bay på Tobagos sydvästspets, en hästskoformad vik som skyddas av rev och här har man lagt ut bojar för seglare. Det är denna del av Tobago som de flesta turister kommer till, här finns flygplatsen, en hel del hotellanläggningar och ett aktivt strandliv. Närheten till Buccoo Reef, med jättefina dykmöjligheter, drar också folk.

Det är lågsäsong nu vilket vi märker på hur få båtar det är här, orkansäsongen börjar i juni och de som skall norrut är redan på väg. Många stannar på Trinidad, då både Trinidad och Tobago ligger utanför orkanbältet, men på Tobago finns det ingenstans att lämna båten.

Vi måste nu klarera in i södra Tobago, vilket man gör i Scarborough, så vi skulle ta bussen. Inte det lättaste. Nu under lågsäsong finns det ingen här i syd som säljer bussbiljetter så damen i fruktståndet tipsade oss om att ta en taxi in till staden för att köpa biljetter! Nu löste det sig i alla fall, här på Tobago viftar man bara så stannar någon bil. Privattaxi kallas de och avgiften är låg, 6 TT-dollar. Något vi aldrig brukar göra men helt självklart här. Däremot säger varje Tobagobo, som hör att vi skall till Trinidad, att där måste vi vara försiktiga. Helt otroligt att det kan var så olika på dessa öar som ändå utgör ett land. Svaret ligger kanske i storleken, på lilla Tobago bor drygt 50 000 personer mot Trinidads 1,3 miljoner. Själva inklareringen gick smidigt och vi tog sedan bussen tillbaka. Här finns också större mataffärer, med nordamerikanskt utbud, så vi kunde äntligen handla igen.

En kväll när vi njöt av god middag till en underbar solnedgång pratade vi om vår lilla maskot Elin. En badkrokodil som vi har haft hängande efter båten under hela vår resa. Utbytt ett par gånger på vägen men just denna version var mycket seglingserfaren då hon hängt med oss från Kap Verde. Kapten blev inspirerad och både fotade och bloggade om henne.

I enlighet med Murphys lag var hon borta nästa morgon. Med snöre och allt, så troligen var det en knut som gav upp då natten var både blåsig och regnig.

I Milford Bay finns det bojar för båtarna

Vi vandrade förstås runt och utforskade närområdet här i Milford/Store Bay en dag. Då träffade vi Kennedy, som rest en del i Europa och bland annat bott 6 månader i Göteborg. Världen är som vanligt liten! Nu arbetade han sedan tio år som guide på Tobago. Av honom fick vi veta att det visst finns sköldpaddor så här års men inte lika många som i juni. Nu håller man istället aktiv utkik på de aktuella stränderna och när man ser sköldpaddor komma upp ringer man till de turister som anmält sig. Klart att vi anmälde oss.

Nästa kväll, lagom till 12-slaget, ringde Kennedy och talade om att man sett sköldpaddor. Vi slängde oss i dingern, körde in till land och blev upplockade och sedan gick det i full fart bort till Turtle Beach. Och där var de, Leatherback Turtles, världens största sköldpaddor som skiljer sig från andra sorter genom att inte ha något "skal" på ryggen. Istället har de sköldar täckta av en tjock, läderartad hud.

De kan bli upp till 2 meter långa och väga så mycket som 700 kilo. De vi såg var små sa Kennedy men i våra ögon nog så gigantiska, ca 1,5 meter långa med huvud i storlek som en människa. Honan blir könsmogen först vid 25 års ålder men sedan återvänder hon vartannat år till den strand där hon själv fötts och lägger sina ägg 8-10 gånger per säsong.

Varje gång lägger hon 20-80 ägg men bara ett fåtal överlever. Vi fick se både när de la ägg, hur de sedan packade sand över äggen och slutligen hur man med sina stora labbar öste runt sand i området för att dölja spåren av var äggen fanns.

För att inte störa djuren var det förbjudet att fotografera med blixtränning så tyvärr blev det inga bilder från äventyret. Kapten försökte förstås. Utan blixtränning, men blev genast dränkt i en skur av sand från den förorättade honan.

Leatherback Turtle. Bilden hämtad från Google.

Dagen innan vi skulle segla vidare till Trinidad fick vi åter besöka immigration, vilket gick utan problem, och sedan gick vi till tullens för att tala om att vi skulle lämna Tobago. När avseglar ni, frågade de. Inatt, ca klockan 3, svarade vi. Då fick vi veta att man bör anmäla sin avfärd två timmar innan man skall gå. Men vi kan ju inte komma hit klockan ett i natt, sa vi. Jodå, vi har öppet, löd svaret. Efter anmälan skall man avsegla omgående, vilket innebär inom maximalt fyra timmar, stod det på ett anslag bakom tullarens disk. Nu hade vi tur, för chefen för tullkontoret uppenbarade sig plötsligt och tyckte väl synd om oss ärliga människor så han sa till vår mycket korrekta handläggare; - Ge dem 24 timmar! Så kunde vi åka hem och förbereda oss i lugn och ro.

Något som är väldigt trevligt är att på den korta tid vi varit här har våren kommit till Tobago! Trots att det såg så torrt ut när vi kom hit har det nu börjat skifta i ljusa gröna färger överallt och de boende här säger att inom ett par veckor till kommer allt att vara grönt. För oss känns det nästan som vår därhemma. Bortsett från temperaturen förstås.

Det är ett omväxlande liv man lever som seglare! Ena natten uppe och tittar på sköldpaddor till tre på natten, nästa natt ringer klockan tre för vi skall upp och iväg. Eftersom det varit en incident tidigare i år (eller fem, beroende på vem man lyssnar på) då en båt bordades och tömdes på allt av värde, mellan Trinidad och Grenada, ropade vi upp kustbevakningen och meddelade att vi skulle gå från Tobago till Trinidad. De tog det hela väldigt seriöst och bad oss ropa upp dem var tredje timma då vi fick ange vår position.

Boco de Monos, kändes nästan som i Skottland

Allt gick bra och framåt eftermiddagen kunde vi svänga ner i Boco de Monos, sundet mellan Trinidads fastland och ön Monos. Nu var det inte så lugnt längre, vattnet kokade och förutom fullt av små overfalls och eddisar hade vi en motström på tre till fyra knop samtidigt som den akterliga vinden ökade. Omgivna av höga, gröna berg kändes det som att vara tillbaka i Skottland. Kanske inte så förvånande att Scotland Bay ligger just i detta sund. Nu var det ingen lång sträcka så lite senare kom vi in till Gulf of Paria och Chaguaramas där seaQwest skall sommarvila.

Aldrig har vi varit med om en så snabb inklarering som här. Immigration och tull har en egen brygga här i Chaguaramas där vi stannade, lämnade våra papper från Tobago och sedan var det klart. Även om vi fått anmäla oss både vid ankomst och vid avfärd här på Trinidad och Tobago har vi aldrig fyllt i ett papper efter den första gången.

Vi fick en plats på A-bryggan hos Power Boat, granne med tankstället, och där var det ständig båttrafik och skvalpiggt så redan nästa dag flyttade vi in till brygga C. Ett helt annat liv! Lugnt och mysigt med små palmer bakom båtarna. Här är det gott om mindre fåglar istället för de stora pelikaner som härjade runt A-bryggan.

Vår närmaste granne på A-bryggan

Lite udda hamnliv då man, på grund av den höga kriminaliteten, befinner sig på ett inhägnat område. Det går ingen nöd på oss, här finns både restaurang, mataffär, tvättstuga och olika båttillbehörsaffärer. En hel industri har byggts upp kring alla båtar som lämnas på de olika marinorna i Chaguaramas och här finns gott om duktiga hantverkare för den som behöver få något gjort på båten. Man har till och med något så ovanligt som en gemensam katalog för oss gästande båtar, som innehåller mängder med bra information och alla kontaktuppgifter. Se www.boatersenterprise.com.

Det var mycket trevligare på brygga C

Vi hade bokat plats hos Power Boat redan tidigt i våras och det visade sig nu vara klokt. Andra båtar som kom ungefär samtidigt som oss fick inte plats, för här är fullt. Varje morgon startar vi med att lyssna på VHF:ens kanal 68, som är ett nät för de gästande seglarna. Nätet sköts av amerikaner, som är mycket strukturerade, på ett sätt som känns väldigt professionellt. Där kan man få tips, utbyta erfarenheter och få både väderinfo, rapport om vad som sker i området och komma i kontakt med likasinnade.

Namnet Chaguaramas kommer från Amerindiska och betyder palm. Norr om området reser sig de höga bergen och djungeln är nära, på kvällarna kan man t o m höra vrålaporna och papegojor sitter i träden runt omkring. För ett antal år sedan var man inte så intresserad av gästande båtar här men så småningom insåg man att det kunde bli en stor industri. Man satsade då på detta och bildade YSATT - Yacht Services Association of Trinidad & Tobago. En organisation som utvecklar och tar till vara seglarnas intressen, bland annat genom att lägga ut bojar. Hit kan man vända sig om man är missnöjd med en hantverkare eller behöver någon form av hjälp. Power Boat var ett av de första varven här och de startade för bara 20 år sedan, då Ray Thompson med machete röjde bushen närmast vattnet för att bygga en slip så att de kunde ta upp sina fiskebåtar. Efter några år köpte man en lift och därmed var verksamheten igång.

För oss var det nu fokus på att göra seaQwest klar för att lämna henne i fyra månader. Under den perioden är det regntid här vilket innebär varmt med mycket hög luftfuktighet. Vi vill ju inte gärna komma tillbaka till en båt som blivit grön av mögel så allt åkte ut och alla stuvfack skurades och eftertorkades med ättika innan sakerna, tvättade och torra, lades tillbaka igen. En och annan liten grej lyckades hitta till soptunnan också.

Genomgång av riggen, med hjälp av svenske Jonas som bor och arbetar som riggare här. Motorservice, tvätt av segel, tampar och all kanvas (sprayhood, bimini, alla yttre skydd), iordningställande av skrov & däck och lite annat pyssel stod på programmet.

Precis som höstrustning därhemma, men med den skillnaden att allt blir kvar i båten. Eftersom seaQwest nu legat i vattnet i två år, med undantag för några dagar på land på Kanarieöarna då vi bottenmålade, skall botten förstås göras i ordning när hon nu skall stå på land i flera månader. Detta varvat med umgänge med andra båtägare och då går tiden fort.

För att skydda båten från de värsta regnen täcker de flesta sin båt. En del gör det själva men många, precis som vi, har köpt det speciella "plastic wrap cover" som man utvecklat här. Man bygger ett formsytt plasttält över båten genom att smälta plasten runt en ställning gjord av plaströr.

Ett plastic wrap cover skyddar däck

Man behöver också någon form av avfuktare inne i båten. Det kan man hyra men det blir billigare att köpa ett aggregat så vi fick tips om att åka till Price Smart. Precis som på Tobago kan man ta bussen, som går på lite obestämda tider och som man måste förköpa biljetter till, eller åka Maxi Taxi. Dessa går hela tiden och här på Trinidad är de alltid vita med en bred gul linje på och kostar bara något mer än bussen.

Ett väldigt bra sätt att transportera sig på!

Här finns också svenska Hannah Thompson, känd bland många seglare som representant för de båda svenska klubbarna Jordenruntseglarklubben (JRSK) och Oceanseglarklubben (OSK).

Hannah tog oss med på rundtur, visade oss var man bunkrar bäst till hösten och berättade både om Trinidad och olika sevärdheter. Vi har redan bestämt att under den tid vi har här nu ägnar vi oss åt båten för när vi kommer tillbaka i höst är det fortfarande orkansäsong och då skall vi utforska Trinidad. Men vi körde till Port of Spain, Trinidads huvudstad. Där finns gott om fina gamla pampiga byggnader, många av dem samlade runt den stora Queens Park, samtidigt som skyskrapor växer upp i Downtown nere vid vattnet.

*Skyskrapa i Downtown som byggts av staten.
Man missade nog något för än har ingen flyttat in...*

Dagen avslutades med ett besök hemma hos Hannah & Ray och det är som alltid lika roligt att få se hur man bor och lever i olika länder. Vi är ju inte vana hemifrån vid att man har murar runt sig och låsta grindar överallt, något som är vardag här. Gärna kompletterat med aktiv bevakning och en vakthund eller två.

Hannah kom hit till Trinidad för 15 år sedan och då vägrade taxichaufförerna att köra så långt ut i djungeln som till Chaguaramas, ett namn de inte ens kände till, så mycket har hänt här på ganska kort tid.

På både Trinidad och Tobago pågick valrörelse under vårt besök och det hördes mycket missnöje med den sittande regeringen, People's National Movement (PNM), med Patrick Manning i spetsen, då man ansåg att väldigt mycket pengar hamnat i helt fel fickor. Han har ändå innehaft ämbetet sedan 2001 (och 1991-1995). Spänning och förväntan var hög och när det stod klart att United National Congress (UNC) segrat, och Kamla Persad-Bissessar blivit ny premiärminister, var glädjeyttringarna stora. Folket jublade fullständigt över att ha fått en ny regering och det verkade vara en samstämmig glädje. Hon har varit väldigt tydlig med vad hon vill förändra, hoppas bara att folket kan ge henne den tid det ändå tar att genomföra stora förändringar.

30 maj var det Indian Arrival Day vilket firas till minne av de första indierna som kom hit, med skeppet Fatel Razack år 1845, just den dagen. 225 personer färdades då över tre oceaner, en segling som tog 103 dagar innan man kom fram till Port of Spain på Trinidad. När slaveriet förbjöds i början av 1800-talet lockade man istället hit indier, med löften om mark och fri återresa, som bara stod snäppet högre än vad slavarerna gjort. Totalt kom nästan 150 000 indier hit under de kommande 70 åren, och arbetade på alla de olika slags plantager som fanns här, och 75 % av dem stannade. Deras ättlingar utgör idag ca hälften av Trinidads befolkning.

Heléne @ seaQwest

Underbar solnedgång vid Milford Bay på Tobagos sydvästsida